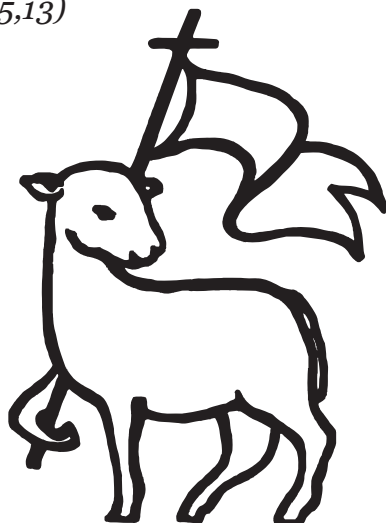

*Nikdo nemá větší lásku než ten,
kdo položí život za své přátele.*

(J 15,13)

Nové

Bratrské Listy

Z obsahu

postní kázání

reformátor Jan Laski

unitas fratrum v Africe

sbor v Jablonci n. N.

Jednota jako svobodná církev?

obsah

kázání

Náš velekněz nám rozumí
(*D. Oupická*)

biblické a teologické studie

Pomazuješ olejem hlavy mé
(*N. ter Linden*)

dějiny

Jan Laski (*J. Just*)

275 biskupství UF

unitas fratrum

UF v Africe (*J. Halama*)

Solární lampy pro Tanzánii (*HMH*)

Sbírka pro Kostariku (*M.U.*)

naš seniorát

Jablonec n.N. (*D. Oupická*)

Sestra D. Jenčková

Práce sester - aktuality

(*L. Bernardová*)

Šedesátiny J. Polmy (*H. Jalušková*)

Půlnoční v kostelíku (*P. Boskovic*)

Pražská mládež (*A. Halamová*)

z církvi doma i ve světě

SDM 2010 (*M. Ulrichová*)

téma k zamyšlení

Ani ryba ani rak (*Th. Gill*)

zprávy

ráj srdce (*připravuje M. Matouš*)

Jarní pozdrav

Nové Bratrské Listy

12. ročník (2010)

Vydává OCHRANOVSKÝ SBOR

při ČCE v Praze

Čajkovského 8, 130 00 Praha 3

tel: 224 941 870

e-mail: uf.praga@centrum.cz

Registrováno pod zn. MK ČR E 12555

editorial

3 Milí čtenáři,
zatímco si náš Ochranský seniorát připomíná, že už deset let žijeme jako součást Českobratrské církve evangelické, náš časopis otevírá dvanáctý ročník své obnovené existence.

7 Jsme na to trochu hrdí, protože vytvořit časopis není zdaleka tak těžké, jako udržet jej po delší čas při životě. Je to jako s mnoha věcmi v životě: začátky nových věcí bývají nadšené, ale s časem se postupně připomínají obtíže, které jsme v prvním nadšení možná ani neviděli, nebo je nebrali dost vážně.

9 To, že můžeme vstoupit do dalšího roku existence, závisí právě na vás, kdo časopis čtete a podporujete. Děkujeme vám za to, ale zároveň doufáme, že vy při čtení nacházíte něco, co vás zaujme, potěší, připomene vám skutečnosti, které stojí za zapamatování.

14 Letošní podoba časopisu by se neměla příliš lišit od té loňské. Jak vidíte nalevo, rubriky zůstávají zhruba stejné. Budeme nadále přinášet biblické výklady a kázání, které nám mají zprostředkovat zvěst Písma. Budeme připomínat svědky křesťanské minulosti, známé i méně známé, přinášet zprávy o naší církvi ve světě i doma, i zprávy z křesťanského světa, i náměty k aktuálnímu zamyšlení.

15
16
18
19
20
21
23
26
Náš svět se stává stále více jedním navzájem svázaným a propojeným celkem. Chceme si připomínat to, co nám média příliš nezdůrazňují: že v něm všude žijí nejen zlí a zoufalí lidé, ale také ti, které spojil přes všechny rozdíly a hranice národů, ras, politických a hospodářských systémů do jednoho Božího lidu náš Pán Ježíš Kristus - a poslal nás, abychom o této skutečnosti byli svědky.

S přáním Božího pokoje váš

Jindřich Halama, Jr.

Děkujeme za podporu pro náš časopis.

Číslo účtu 13198319/0800

kázání

Náš velekněz nám rozumí

Protože máme mocného velekněze, který vstoupil až před Boží tvář, Ježíše, Syna Božího, držme se toho, co vyznáváme. Nemáme přece velekněze, který není schopen mít soucit s našimi slabostmi; vždyť na sobě zakusil všechna pokušení jako my, ale nedopustil se hříchu. Přístupme tedy směle k trůnu milosti, abychom došli milosrdenství a našli milost a pomoc v pravý čas. (Židům 4,14-16)

Smysl pašijního příběhu Ježíšova a velikonočních událostí vyjadřujeme na základě svědectví Písma všelijak. Tak také říkáme, že Ježíš je Beránek Boží, který snímá hřích světa. Nebo že Ježíš je obětí smíření za naše hříchy. Tím se ale dostáváme do světa náboženského obětního kultu. Kde v roucha odění kněží přijímají od lidí oběti a kladou je na oltář. Kde teče krev zvířat. Kde oheň stravuje oběti a k nebi stoupá dým. Je to svět pro nás vzdálený, nesrozumitelný. A přece se mu občas pokoušíme porozumět. To abychom vůbec pochopili, več jako křesťané věříme.

List Židům činí výpravu do světa izraelského obětního kultu nezbytnou, když i nám, křesťanům 21. století, radostně hlásí: Máme úžasného velekněze, Ježíše Krista! A tu můžeme zůstat trochu bezradní. Co má takový velekněz v popisu práce? K čemu nám je?

Když člověk pohledá v českém internetu, zjistí, že postava velekněze žije a to díky tarotovým kartám. V nich ovšem najdeme nejen kartu pojmenovanou velekněz, ale též velekněžka. Tarot, ten nám nepomůže. A tak se posuneme zpátky v čase, pohledáme v dalších knihách Nového zákona. A zase mnoho nezmoudříme, neboť velekněží, v čele s veleknězem Kaifášem, nejsou zrovna sympatické postavy, usilují o Ježíšovu smrt a nesou za ni velkou část viny. Velekněží nemohou mít sympatie evangelistů, protože úřad velekněze se od dob Makabejců zpolitizoval a pod oklešťující římskou správou získal vůbec hořkou pachů.

Musíme tedy ještě hlouběji, do Starého zákona. Velekněžský úřad začíná u Árona. Velekněz zastupuje celý lid před Hospodinem. Jednou ročně tak smí jako jediný vstoupit do velesvatyně, kde byla uložena schrána úmluvy. Na náprsníku speciálního roucha má jména synů Izraele, nosí Izrael na srdci. Přimlouvá se za lid a přináší Bohu obět smíření, za hříchy své a za hříchy lidu. Velekněz má významnou roli - je prostředník mezi Bohem a vyvoleným lidem, je přimlůvce, zastupitel lidu.

Šťastné společenství, které má takového velekněze! Šťastná církev, i ona má svého velekněze. Bezkonkurenčního velekněze. Vždyť náš velekněz nevešel jen do pozemské svatyně v chrámu. On prošel nebesy, dospěl až před Boží tvář. Vstoupil do nebeské svatyně. A sedl po pravici Božího trůnu. Náš velekněz, Ježíš, Syn Boží. Náš advokát, náš zastupitel.

Mohlo by se zdát, že to nebe je tuze daleko, to nebe, kde sedí náš velekněz. A tedy že je odtržen od pozemské reality. Jeho přímluva, jeho obhajoba našich zájmů je na nic. Takový dojem možná měli adresáti listu Židům, druhá, zvlažnělá generace křesťanů. Možná zapochybovali, nač se držet právě toho vzdáleného Krista.

Proti takovým úvahám list Židům protestuje. Vyvýšený Kristus není mimo. Naopak, je zasvěcen do našich problémů jako žádný advokát, žádný zastupitel, žádný lobbista, žádný ombudsman na světě nemůže být. Náš velekněz je totiž dokonale obeznámen s tím, co znamená být člověkem, možná lépe než my sami. Vždyť tenhle vznešený obyvatel Boží svatyně je jedním z nás! Zakusil všechna pokušení, prošel zkouškami. A nezhřešil.

Navíc náš velekněz přinesl Bohu do nebeské svatyně prazvláštní a vzácnou oběť. Sám sebe. Sám sebe obětoval jako oběť smíření, za nás. Toto tajemství zveršoval Miloš Rejchrt podle Ambrože Milánského: „Obětí, kterou dokonal tam na oltáři kříže, kněz pravý nazpět Bohu dal, co držel světa kníže“. Velekněz Ježíš nyní sedí na pravici Boží, a přece zůstává dokonale solidarizovaný s lidmi. Soucítí s nimi. Řecky řečeno: sympatizuje s nimi. A není to levný soucit. Je to soucit do posledního drobtu na kříži protřpěný.

Mít velekněze Ježíše v nebeské svatyni po pravici Boží, to má jeden těžko uvěřitelný důsledek. Před Boží trůn máme předstupovat směle, s důvěrou. Se sebevědomím těch, kdo vědí o vlastní slabosti, ale ve smělé důvěře sází na milostivou moc svého velekněze Ježíše.

Ovšem není snad Boží trůn především svatý? Není to trůn spravedlnosti? Není to soudná stolice? Kdo by k takovému trůnu kráčel se vzprímeným hřbetem, jistým krokem? Nebylo by lépe se k Božímu trůnu pokorně plazit?

Pryč s takovými starostmi. Jen jděte směle k tomu trůnu! Vždyť to není soudná stolice, nýbrž trůn milosti. Trůn milosrdenství, včasné a účinné pomoci. A můžete tam vždycky, ne jen když vás předvolají. To díky našemu veleknězi Ježíši, který sám sebe dal jako provždy platnou oběť smíření s Bohem.

K postní době patří nejméně tři P: Pokání, Půst, Pokušení. A právě pokušení je jedním z témat naznačených v našem oddílku z listu Židům. Máme soucitného velekněze, který zakusil všechna pokušení jako my. Pokušení stejně silná, stejně propastná, stejně nebezpečná. Možná propastnější a nebezpečnější, neboť při nich byl v sázce osud lidstva.

Co to znamená, že Ježíš zakusil všechna pokušení jako my? Testovala jsem to v hypermarketu, chrámu pokušení. Zvláště procházení kolem nekonečných regálů s dobrotami všeho druhu je mučivé! Znal i tohle můj velekněz Ježíš?

Snad ono „zakusil všechna pokušení“ neznamená nutně, že v jakési nekonečné vteřině Ježíš ochutnal všechna pokušení všech věků, toho našeho globálního, i věků budoucích, o jejichž pokušeních se nám zatím ani nezdá. Zakusil všechna pokušení - to třeba znamená, že zakusil všechny základní druhy pokušení a to do hloubky a do dna. Zažil a

poznal jejich zrádnou dynamiku, znal muka svodů dlouhodobě nenaplňovaných potřeb i bažení (craving) závislých.

My nerozumíme pořádně ani vlastním pokušením. Jak rozumět, čím, jak a jak drsně je pokoušen ten druhý, ten vedle mě? Kdo se dokáže vžít do pokušení dejme tomu pedofila? A kdo z nás je ochoten se o to vůbec pokoušet? Se svými pokušeními člověk dost často zůstává sám, nepochopen. A když podlehne, tak je někdy též náležitě tvrdě okolím odsouzen.

A co na to velebněz Kristus? Když rozumí každému pokušení, do každého se umí vcítit, každé nějak zakusil... Ale nezhrěšil... Nebude námi pohrdat v naší zas a znovu svodům podléhající slabosti, když sám obstál? Bohu díky, že máme velebněze, který je schopen mít soucit s našimi slabostmi. Vidí naše zápasy, rozumí jim, spoluprožívá je s námi. Přimlouvá se za nás, abychom obstáli. Nabízí pomocnou ruku, abychom nepadli.

A tak buď empatie přes božství nádherně lidského velebněze Ježíše naší posilou tváří v tvář pokušením. A předstupujme směle k trůnu milosti. Vždyť ten náš Beránek, který snímá hřích světa, zvítězil!

Dagmar Oupická

biblické a teologické studie

Nizozemský teolog a dlouholetý farář v Amsterdamu Nico ter Linden se věnuje po řadu let vyprávění bible. Biblické příběhy přece byly kdysi, na počátku, vyprávěny, než je někdo zapsal. Zkusit je vyprávět znovu, samozřejmě s hlubokou znalostí jak biblických textů, tak doby, ve které se odehrávají, je určitě možné. A když má někdo dar vyprávět - posudte sami, na příběhu o Ježíšově pomazání.

Nico ter Linden. Povídá se... (podle Marka a Matouše). EMAN, Benešov 2009.

Pomazuješ olejem hlavy mé

(Marek 14,1-11)

Rozbřesklo se na čtvrtý den. Jeruzalém je plný poutníků, nazítří budou velikonoce.

A velebněží a zákoníci přemýšleli, jak by se Ježíše lstí zmocnili a zabili ho. Říkali: „Jen ne ve svátek, aby se lid nevzbouřil.“

Ne ve svátek. Davy by se mohly vzbouřit a římská moc by zasáhla - jako vždycky krvavě.

Zatímco panstvo kuje pikle v Jeruzalémě, Ježíš pořádá hostinu v Betánii - v *Domě chudého*, a to v *domě Šimona malomocného*. Jak výmluvné!

Do domu vstoupí žena. V rukou nese alabastrovou nádobku se vzácným olejem z nardu. Nádobka má úzké hrdlo, aby se její drahocenný obsah dal odměřovat po kapkách.

Ale co to ta žena dělá? Rozbílí hrdlo alabastrové nádobky a všechen olej vylévá rovnou na Ježíšovu hlavu.

Prastarý rituál. Takhle jsou pomazáváni rukama proroků králové Izraele. „Buď požehnán, králi. Buď králem z Boží milosti. Jsi dítětem Krále.“

Olejem se ovšem pomazávají nejen králové Izraele, ale i jeho mrtví. I mrtví jsou dětmi Krále.

Ta neznámá žena, která vstoupila do domu Šimona malomocného, pomazává krále propadlého smrti. Pomazává ho ještě za jeho života. Po jeho smrti už to nepůjde: pověšeným se při pohřbu neprokazuje úcta. Jestliže ho teď nepomaže ona, tak už to nikdo nikdy neudělá.

Je to prorokyně. Zatímco muži zvučných jmen osnují Ježíšovu smrt, tato bezejmenná žena vyznává, že on je Pomazaný, Mesiáš. Vydává se z posledního, zrovna jako chudá vdova se dvěma haléři na chrámovém nádvoří. To, co má nejdražšího, vylévá na hlavu tohoto na smrt odsouzeného královského dítěte. Láska je vždycky překypující, rozdávací, nikdy se neodměřuje po kapkách.

Pro Ježíše představuje tato žena Božího anděla, který svou voňavou pantomimou hrál nejkrásnější píseň Izraele:

*Strojíš stůl před obličejem mým
naproti mým nepřátelům,
pomazuješ olejem hlavy mé,
kalich můj naléváš, až oplývá. (Žalm 23)*

Několik učedníků, kteří takovou lásku neznají a její odevzdanosti nerozumějí, vykřikuje, že je to plýtvání: „*Tenhle olej se mohl prodat za víc než tři sta denárů a ty se mohly dát chudým!*“

Ale Ježíš se jí zastává:

„Nechte ji na pokoji! Vykonal na mně dobrý skutek! A pomáhat chudým? To můžete vždycky, ale já tu pořád nebudu! Udělala, co mohla: už napřed pomazala mé tělo k pohřbu. A to vám povídám, až se bude hlásat evangelium, všude po světě, bude se mluvit taky o tom, co udělala tahle žena. Na tu se nezapomene!“

Ta žena uvedla cosi do pohybu. Ještě dlouho po tom, co budou Ježíšovy údy zpřeráženy, dlouho po tom, co bude prolita Ježíšova krev, bude se mluvit o tom, co udělala, a bude se na to vzpomínat. Ta žena uvedla do pohybu víru, a tak žije dál.

Jidáš Iškariotský, jeden z Dvanácti, odešel k velekněžím, aby jim Ježíše zradil.

Obraz se přesmyká, žena zmizí bez hlásku, stejně jako přišla. Jsme zpátky v Jeruzalémě a příběhu se zase zmocňují muži.

Marek tak proti sobě staví dva způsoby víry. „Žena“ znázorňuje prvou víru v Mesiáše. Je vnímavá, otevřená pro lásku, kterou ztělesňuje Syn člověka. Odevzdává se celá, jako nevěsta ženichovi.

„Muž“ kvůli Mesiášovi nechce zmařit sám sebe. Vzpouzí se, chystá se Ježíše zahubit. Mesiášská cesta pro něj není.

Na scéně se opět objevuje panstvo. Měli problém, jak se zbavit Ježíše co možná nenápadně. A hle, řešení se nabízí jako na zavalanou: Jidáš ho chce zradit. Pánové ochotně souhlasí a slibují mu odměnu ve stříbře.

Stříbro pro Jidáše. Jednoho z těch, kteří tak těžce nesli, že vonná mast oné ženy nebyla prodána za stříbro, které by se rozdalo chudým. Ale proč jim chtěl Ježíše zradit?

Co ho k tomu vedlo, nevíme. Dokonce ani nevíme, je-li to historická postava; Jidáš, jak nám ho líčí evangelisté, je z větší části poskládaný ze starozákonních citátů: přítel, který zrazuje; polibek zrady; třicet stříbrných; zrádce sebevrahem - to všechno jsou reminiscence na knihy Proroků a Žalmů (srov. Ž 41,10; 2S 20,9-10; Za 11,12-13; 2S 17,23), znaky, v nichž se nám Jidáš představuje jako oživlá čítanka. A současně s vývojem legendy tato znamení nabývají stále zlověstnějších kontur.

Žil Jidáš opravdu, nebo mu vdechl život sám evangelista? To není tak důležité. Jidáš žije v každém člověku z masa a krve, který chce následovat Ježíše a jít cestou lásky, ale přitom ho často, tak často zrazuje a křížuje. Mohl by se jmenovat taky Adam. Nebo Kdokoli.

Čtvrtý den skončil.

Za další čtyři dny vyrazí ženy brzo ráno - už zase mají ženy náskok! - s mastí k Ježíšovu hrobu. Byl sice ukřížován, ale nakonec se mu přece jen dostalo pohřbu, a teď tam ženy jdou, aby ho nabalzamovaly.

Ale nejde to. Hrob je prázdný!

A mimochodem, on už nabalzamovaný byl.

dějiny

Jan Łaski. Reformátor a neúspěšný apoštol jednoty

Málokterý z reformátorů měl tak dobré výchozí postavení, které by jej předurčovalo pro práci v nejvyšších duchovních úřadech církve, jako Jan Łaski, člen významného šlechtického rodu, narozený v roce 1499 v Łasku nedaleko polské Łodže. Jeho stejnojmenný strýc z otcovy strany byl hnězdenským arcibiskupem a primasem polským. Mladému Janovi se proto mohlo dostat nejvyššího myslitelného vzdělání doby. Navštěvoval katedrální školu v Krakově a po krátkém pobytu ve Vídni se rozhodl pro cestu do Itálie, kolébky renesančního humanismu. Mezi lety 1515 a 1518 studoval v Bologni a Padově klasické jazyky, antickou literaturu a kanonické právo. Poté přijal kněžské svěcení a byl jmenován kaplanem hnězdenského dómu. Zároveň se stal královským sekretářem a

diplomatem. Touha po studiích jej ovšem hnala dále do světa. V roce 1524 se odebral do Basileje, kde se setkal s Erasmem Rotterdamským. Poté pokračoval dále do Paříže, kde se zapsal na Sorbonu, ale zanedlouho se opět navrátil do Basileje, kde pod Erasmovým vedením pokračoval ve studiích. Kníže humanistů si svého žáka natolik oblíbil, že mu později odkázal svou knihovnu.

Basilejský pobyt byl určující pro další duchovní orientaci Jana Łaského. Seznámil se zde s reformátory Ulrichem Zwinglim a Janem Oekolampadem i s humanistou Beatem Rhenanem. Po návratu do Polska získal další duchovní úřady a mezi lety 1530-1531 byl pověřen správou hnězdenského arcibiskupství. Vrchol jeho kariéry přišel v roce 1538, kdy se stal varšavským arcidiakonem. Ale v této době byl již život Jana Łaského zmítán těžkými duchovními zápasy. Dlouhá léta zastával vysoké úřady v katolické hierarchii, ale zároveň byl upřímně nadšen švýcarskou reformací, v jejímž duchu chtěl obnovit život celé církve. Odcestoval do Lovaně, kde se připojil k hnutí „bratří a sester společného života“. Zde poznal i ženu, kterou v roce 1540 pojal za manželku a společně s ní se pak usadil ve fríském Emden. Když se dověděl, že jeho bratr Jeroným leží na smrtelné posteli, odcestoval tajně do Polska. Přesto se nevyhnul přísaze, jež ho měla zprostit podezření falešného učení, kterou musel složit před polským primasem. Po návratu do Emden se definitivně vzdal katolických církevních úřadů a stal se superintendentem východního Fríska. Polští biskupové jej nato definitivně prohlásili za kacíře.

Horlivost pro obnovu církve Łaskému nedovolila dlouho zůstat na jednom místě. Pobýval v Anglii a Dánsku, kde organizoval život reformovaných sborů a nějaký čas žil ve Frankfurtu nad Mohanem. Poslední zemí jeho pobytu se stalo rodné Polsko. Pokusil se zde sjednotit roztržštěné protestantské hnutí ve smyslu ženevské reformace v jedné národní polské církvi, ale jeho úsilí nebylo pro odpor luteránů a skeptický postoj Jednoty bratrské, která si více hleděla vlastní samostatnosti, korunováno úspěchem. Jan Łaski zemřel v Pińczówě před 450 lety, v lednu 1560.

„V šestém článku bratrského vyznání se citují Pavlova slova o našem ospravedlnění z víry (Židům 1,3 a 9,11-22). Protože tato slova dnes někteří vykládají nestejně, takže se například tvrdí, že naše víra je příčinou ospravedlnění, chtěli bychom znát také názor a smýšlení Českých bratří o těchto Pavlových slovech a podobných místech Písma. Neboť jedinou a pouhou příčinou ospravedlnění je skutečnost, že jsme zdarma přijati na boží milost pro Krista, skrze jeho milosrdenství, nikoliv však naše víra; být tomu jinak, naše spasení by bylo nejisté, zvláště, kdyby záviselo od naší víry jakožto příčiny, když přece naše víra v tomto životě nikdy nemůže být dokonalá a prostá jakékoli pochybnosti.“
(Soud Jana Łaského o bratrské konfesi, 1558. Citováno dle Molnár, Amedeo - Rejchrtovi, Noemi a Luděk, *Slovem obnovená. Čtení o reformaci*, Praha 1977, s. 210)

Jiří Just

275 let obnoveného biskupství v Jednotě

13. března 1735, tedy právě před 275 lety, ordinoval Daniel Arnošt Jablonský, dvorní kazatel pruského krále a biskup Jednoty, vnuk Jana Amose Komenského, prvního biskupa obnovené Jednoty, Davida Nitschmanna.

Jablonský sám již rok předtím nabídl, že by někoho z bratří ordinoval za biskupa. Bratrské biskupství vůči hledně sláblo, v té době byli biskupy právě stárnoucí Jablonský, současně kazatel u pruského dvora, a Christian Sitkovius, bratrský biskup v Toruni a současně superintendent reformované církve. Ten dal k ordinaci souhlas písemně, cestovat takovou dálku nemohl pro jiné úkoly.

Po dohodě se ordinace konala v Berlíně. Nebyla to velká slavnost, Zinzendorf sám nebyl v té době v Německu a podle zpráv ordinoval Jablonský Nitschmanna za přítomnosti „několika členů české církve v tom městě“. Nebyla to velká slavnost, ale byl to začátek velkých věcí.

red

unitas fratrum

Pokračujeme v představování jednotlivých provincií a regionů světové Jednoty na základě jejich zpráv pro Unity synod. Tentokrát se zaměříme na Afriku.

Unitas fratrum v Africe

Ze všech regionů v Unitas fratrum se už po desetiletí zdaleka nejrychleji rozvíjí africký, zvláště sbory v Tanzánii a okolních zemích. Jak ukazuje tabulka, kterou jsme pro tento případ pořídili z údajů dostupných v materiálech Unity synodu, je dnes v Africe přes 600 tisíc členů Unitas fratrum. Na zbytku světa jich není ani 300 tisíc, tedy Afrika dnes tvoří dvě třetiny členstva.

Jižní Afrika

Z pěti plnoprávných provincií UF, které v Africe žijí a pracují, je nejstarší Jihoafrická. Nebudeme opakovat historii, která je známa odjinud. Dnešek v Jižní Africe znamená život ve svobodné a demokratické zemi. Má sice velké sociální problémy, příkré rozdíly mezi chudými a bohatými a problémy se zajišťováním základních potřeb, především bydlení a zdravotní péče pro chudé, ale přesto je na africké poměry

část jihoafrické delegace na Unity synodu

zemí zaslíbenou. Přichází do ní desetitisíce lidí z okolních zemí s nadějí na lepší život, než jim může nabídnout jejich původní země, ale vytvářejí tím nové problémy v Jihoafrické republice, která se jim proto brání. Jen v r. 2007 bylo vyhoštěno na 30 tisíc takových migrantů.

Jihoafrické sbory jsou většinou sbory velmi chudé, i když jejich historické majetky, ještě z misionářských dob, představují velké jmění. Hospodářské otázky, především zápas o soběstačnost provincie, jsou na předním místě mezi tématy, která provincie řeší. A podobně jako ve většině afrických zemí, i v JAR je velkým problémem HIV/AIDS, takže jedním z aktuálních programů je i prevence a pomoc lidem tímto virem postiženým.

I v Jižní Africe se slavilo 2007 jubileum založení Jednoty a počátků misie, což vedlo k oživení zájmu o misii, založení misijního fondu a plánu na vyslání misionáře do míst, kde je potřeba.

V Kapském městě pracuje jeden z teologických seminářů UF, který spolupracuje s ostatními teologickými a misijními školami UF ve světě a vychovává kazatele pro službu v církvi.

Tanzánie

Z tanzanských provincií je největší jihozápadní, se sídlem v Mbeya. Je rozdělena do čtyř distriktů a vedle podpory práce v severní Tanzánii a v Zambii se odvážíla velkého vzdělávacího projektu - založila univerzitu pojmenovanou po bývalém biskupu Teofilu Kisanjim, kde se místní studenti vzdělávají především v hospodářských a pedagogických oborech, a ovšem i v teologii. Kvalifikovaných odborníků a zvláště učitelů je v Tanzánii naléhavě potřeba.

Misijně nejčipernější je provincie západní, která podporuje práci jednak v provincii Kigoma (nebo také Lake Tanganyika, protože leží na březích tohoto jezera), jednak v Keni, Rwandě, Burundi a Ugandě. Zvláště historie misie v Burundi je zajímavá. V této zemi došlo k prudkým bojům mezi jednotlivými kmeny a do Tanzánie uprchly před válkou statisíce lidí. V uprchlických táborech žili přibližně dva roky, než se situace uklidnila. V této době se o ně vedle humanitárních a vládních organizací starala také Jednota, hmotně i duchovně, takže když se uprchlíci vrátili domů, kolem 20 tisíc jich nechtělo nově nalezené společenství opustit. Cítili se být Moravany a žádali o pomoc, aby mohli i doma žít jako členové společenství Jednoty.

Třetí z Tanzanských provincií, jižní, podporuje misijní práci ve východní Tanzánii a na Zanzibaru, a také v Malawi. V rámci práce ve východní části země mají smělý plán vybudovat sborový dům v hlavním městě Dar-es-Salaam. Největším problémem je tíživá chudoba. Jih země je zemědělský a víc než polovina lidí tu žije z příjmů menších než jeden dolar na den.

Nejmladší a nejmenší z tanzanských provincií je Rukwa, která misijně podporuje práci v Kongu, i když má sama spoustu problémů. Stejně jako v ostatních částech země

je stálý nedostatek učitelů, problémy s dopravou, zdravotní péčí a virem HIV. Od roku 2006 provozuje provincie mobilní zdravotní středisko (mobile clinic) pro místa, kde jsou lékaři většinou nedostupní. Kazatele a evangelisty vzdělává vyšší odborná škola, k níž je v plánu přistavět konferenční centrum, které by mělo být pronajímáno a zlepšit tak provinční rozpočet.

misijní provincie

Kigoma (podle největšího města) nebo Lake Tanganyika (podle polohy) je misijní provincie od r. 2004. Rozloha této provincie je jen o málo menší než má naše republika a její práce je stejná jako jinde v oblasti: budovat kromě kostelů také školy a zdravotní střediska, přičemž peníze musí přijít ze zahraničí, protože drtivá většina obyvatel žije sama v bídě. Potřebovali by víc kazatelů, evangelistů, hospodářských odborníků, zdravotních sester a učitelů, schází jim prakticky cokoli, na co si zrovna vzpomeneme, pořádají vzdělávání pod širým nebem a doufají, že se jim podaří zlepšit sociální služby v kraji.

Ve stejném roce se stala misijní provincií i severní Tanzánie, kde práce začala v osmdesátých letech. Mají přes dvacet kazatelů, jak zjistíte nahlédnutím do tabulky, ale jen tři z nich mají vyšší teologické vzdělání. Centrem této provincie je město Arusha, zhruba čtvrtmilionové město, ležící 1400 metrů nad mořem, kde bylo postaveno také ústředí. Do této provincie patří i proslulá hora Kilimandžáro a řada národních parků, které lákají množství turistů z celého světa. Proto je tu také víc pracovních příležitostí a lidé mají větší příjmy než na jihu nebo západě země. Severní provincie je hrdá na to, že je z velké části soběstačná, jejich vlastní příjmy pokryjí přes osmdesát procent všech nákladů.

Misijní provincie na východě Tanzánie a na Zanzibaru má zvláštní problém, protože Zanzibar má vlastní zákony, odlišné od pevniny. Pro registraci Jednoty na Zanzibaru je nutné sepsat nový církevní řád, který by odpovídal místní legislativě. Zatím tam působí jeden

Mapa tanzanských provincií. Kanisa la Moravian (jak se Jednota v Tanzánii jmenuje) je tradičně v provinciích Tabora, Mbeya a Rukwa, nově pak Kigoma, Arusha, Pwani a na Zanzibaru.

kazatel, provincie však už koupila pozemek a bude stavět sborový dům.

Velkým sociálním projektem, který provincie uskutečňuje s pomocí zahraničních organizací (Herrnhuter Missionshilfe, ale i německý Rotary Club), je péče o sirotky, kterých mají na starost přes 200. Hospodářsky se i této provincii daří celkem dobře a již zmíněný plán na výstavbu „Moravian House“ v hlavním městě je pro ně velmi žádoucím cílem, stejně jako překročit hranici 20 tisíc členů, což by chtěli dosáhnout za dva roky.

Malawi, Zambie a Kongo jsou nové misijní provincie za jižními a jihozápadními hranicemi Tanzánie. Všechny jsou alespoň částečně spojeny s Tanzánií vodou, nejdůležitějším bohatstvím ve střední Africe - Malawi jezerem Nyasa, Zambie i Kongo jezerem Tanganyika. Nejstarší je Kongo, kde práce začala už před třiceti lety - a také je nejméně rozvinutá. Jak v Zambii, tak v Malawi však se rychle rozvíjí.

Problémy se příliš neliší, všude chybí dobré dopravní spojení, všude převládá zemědělství a vládne chudoba (Zambie je velkým světovým producentem mědi, což jí dává v lepších letech výhodu, v krizi a při poklesu cen však se hospodářství dostane o to víc do problémů). Plat kazatele je např. v Kongu 80 dolarů měsíčně (to je podle dnešního kurzu 1.520 Kč). Hospodaření je s našim nesrovnatelné, v Malawi například byly roční příjmy provincie něco přes 4 tisíce dolarů, přitom však byla postavena modlitebna a fara. Nutný finanční výdaj je koupě pozemku, ostatní už sbor většinou zvládne svépomočí - vyrobí si cihly (sušené) a postaví dům, peníze jsou potřeba jen na dřevo (krovy) a střechu (skoro vždycky plech), a potom na zařízení.

Pomoc misijních organizací, zvláště finanční, je pro všechny tyto oblasti práce nutná, bez ní by nebyly schopny uskutečnit ani polovinu svých plánů a projektů. Jsou si toho ovšem vědomy a snaží se postupně směřovat k soběstačnosti - už i proto, že jenom tak se mohou v budoucnu stát plnými provinciemi UF.

misijní oblasti

Na severozápad od Tanzánie leží dva malé státy, Burundi a Rwanda, o nichž jsme dostávali hojně zprávy v polovině devadesátých let - hlavními skupinami obyvatel jsou kmeny Hutu a Tutsi, mezi nimiž zuřila genocidní válka, počty obětí se odhadují nejméně kolem jednoho milionu. Právě v důsledku této války a uprchlictví, jak bylo řečeno dříve, byla do těchto zemí vracejícími se uprchlíky „zavlečena“ i Jednota. V Burundi, které leží při jezeru Tanganyika, vznikla poměrně rychle docela silná misijní provincie, ve Rwandě je práce zatím na africké poměry malá, na naše poměry však ne. Počet členů uvedený v tabulce je uváděn jako počet komunikantů, to znamená, že zhruba stejně

afričtí delegáti, uprostřed stojící bratr Tshimanga, vedoucí práce v Kongu

*sestry z tanzánské delegace
vlevo ředitelka university T. Kisanjiho*

mnoho bude dětí a ve většině jejich sborů se v neděli k bohoslužbám schází sto i dvě stě lidí.

V Ugandě, která leží na severu a spojuje ji s Tanzánií třetí velké jezero, Viktoriino, se rozvinula práce právě na březích jezera, při hranicích. Obyvatelé se tu žijí většinou dobře biblicky - rybolovem. Protože jde o práci novou, která vznikla soukromou iniciativou, ne cíleným misijním působením, je o ní zatím málo informací, počet 100 komunikantů je odhad místního evangelisty, který velmi stojí o instituční podporu tanzánské západní provincie. Jako uznaná misijní oblast má Uganda na podporu právo, potřeb však je všude mnoho, Tanzánie

potřebuje sama podporu a prostředky jsou omezené. Mnohé projekty, které zvláště nové oblasti nadšeně plánují, není z čeho financovat. Na jednu stranu je to škoda, na druhou se tím prověří, nakolik jde v iniciativě opravdu o touhu stát se součástí společenství UF a nakolik o naději, že se takto dá přijít k penězům. S tím mají zkušenosti bratři a sestry v Tanzánii i pracovníci misijních organizací.

provincie	počet sborů	počet kazatelů	počet členů
Provincie UF (plnoprávné)			
Jižní Afrika (1792)	87	59	42 740
Tanzánie – Rukwa (1984)	47	74	60 129
Tanzánie – jih (1891)	128	150	127 062
Tanzánie – jihozápad (1976)	240	300	215 000
Tanzánie – západ (1897)	42	71	100 000
misijní provincie			
Tanzánie – Kigoma	19	21	26 307
Tanzánie – sever	18	22	3 352
Tanzánie – východ a Zanzibar	37	38	16 579
Kongo	60	20	14 359
Malawi	8	30	2 056
Zambie	18	13	4 012
misijní oblasti			
Burundi	15	n	26 648
Rwanda	13	n	1742
Keňa	6	2	312
Uganda	n	1?	100
CELKEM	728	797	638 294
n – nejsou údaje			

Poslední misijní oblast, Keňa, je ze všech nejnovější. Teprve vloni na jaře ji uznal synod západní tanzánské provincie a následně ji v létě potvrdil Unity synod. Práci tu začal asi před deseti lety kazatel Jednoty, který sloužil v Tanzánii a vrátil se do své

rodné země. Sbory, zatím velikostí podobné našim (od 25 do 50 komunikantů), jsou v jižní části země, podél hranic, jeden je na severním předměstí Nairobi (Ruiru).

O práci těchto nových misijních oblastí zatím není známo mnoho, to se však jistě rychle změní. Byly uznány Unity synodem, zařazeny do projektů, které mohou získávat podporu ze společných fondů a od evropských i amerických misijních organizací a to skoro jistě povede k rychlému rozvoji.

Zdá se, že v blízké budoucnosti podíl afrických členů Unitas fratrum ještě poroste a ze dvou třetin mohou být brzy tři čtvrtiny i víc. Důležitější však je, aby zvěst evangelia přinášela v této obzvláště chudé části světa s vírou, láskou a nadějí i konkrétní pomoc a zlepšení života lidí.

jhjr

Solární lampy pro Tanzánii

Stará dobrá petrolejová lampa, v horším případě jen svíčka. To je způsob, jak si svítit mnoho a mnoho vesnic na tanzánském venkově. A protože poblíž rovníku padne tma hned po západu slunce (chvilí po šesté), je konec s prací, na kterou člověk potřebuje vidět - třeba i se čtením a učením se, s domácími pracemi a spravováním oděvů.

To je situace mnoha našich bratří a sester v Tanzánii. Den co den zapalují po západu slunce petrolejky, aby při špatném světle mohli alespoň něco dělat. Že to naše prababičky nedělaly jinak? To je pravda, ale žily v jiném světě.

Navíc, cena petroleje stále roste, takže i to nouzové svícení je stále dražší. Přitom způsob, jak to udělat, aby se děti mohly učit při dobrém světle, aby se daly dělat ruční práce, kterými si většinou zemědělské rodiny trochu přivydělávají, existuje. Herrnhuter Missionshilfe rozvinula projekt solárních lamp pro Tanzánii. Pořídit si ji není sice zrovna levné, dobrá lampa stojí přes 100 Euro, což je přibližně jeden učitelský plat, ale dlouhodobě je to levnější svícení než petrolejem.

Solární lampa se nabije slunečním světlem přes den a nabitá vydrží plně svítit asi 8 hodin. Její životnost by měla být asi 100 tisíc hodin provozu (zřejmě kromě žárovky). Provoz je bez nákladů, ušetří se za petrolej, v domě se nešíří pach spáleného petroleje (zplodiny z petrolejek nejsou úplně zdravé) - a nevytváří se CO₂.

Projekt spočívá v tom, že se do Tanzánie přivážejí součástky pro výrobu těchto lamp, v Tanzánii jsou pak dílny, ve kterých se lampy smontují. Vytvoří se i nějaká pracovní místa a získávají se pracovní dovednosti, které jsou užitečné i pro jiné uplatnění.

A konečný stupeň? Na místní poměry drahé lampy jsou s podporou HHM pronajímány uživatelům za cenu, která je nižší než měsíční náklady na petrolej, takže výsledkem je lepší světlo za nižší cenu, menší nebezpečí požárů a malý příspěvek k ekologické šetrnosti.

(z magazínu HHM, leden 2010)

Sbírka pro Kostariku

Den 1. března je po celé světové Jednotě vzpomínán jako den založení staré Jednoty bratrské v r. 1457. Proto se koncem února nebo v březnu každoročně ve všech asi 1400 sborech UF toto výročí připomíná a koná se sbírka určená na dnešní práci v některé zemi.

V tomto roce je sbírka určena pro provincii Kostariku, zvláště pro další výstavbu a provoz ekumenické hudební školy - „School of Music and Workship“ v Puerto Limón. Tato škola existuje od r. 2008 (zmínili jsme se o ní v č. 4/2009 v článku o Kostarice). V současné době je do ní zapsáno 80 mladších i starších studujících.

Jak sdělil br. Leopoldo Pixley Sinclair, předseda JB v Kostarice, měla by být s pomocí celosvětové sbírky UF postavena v Limónu nová budova. Podle plánu má být dvoupatrová a víceúčelová, bude k dispozici nejen pro vyučování, nýbrž i pro různá sborová shromáždění včetně nedělní školy. Má v ní být zřízeno i ubytování pro dva až tři hostující učitele a byt pro kazatele.

Provincie Kostarika je nejmladší ze všech 17 samostatných provincií Jednoty. Jejich 1800 členů - převážně miskitů a kreolů, z nichž mnozí jsou uprchlíci z Nicaragua - se shromažďuje pod kazatelny šestí ordinovaných kazatelů ve čtyřech sborech a dvou dalších kazatelských stanicích.

Podle časopisu Herrnhuter Bote M.U.

náš seniorát

Jablonec nad Nisou

Jak si žijeme v našem jabloneckém ochranovském sboru...

Proč udržovat samostatný sbor? Co je na tom našem společenství zvláštního, co můžeme nabídnout? Tak zní přirozené otázky maličkého křesťanského společenství ve větším, ale přece jen ne statisíčovém městě, kde má své samostatné sbory víc než deset církví.

Místní ekumena je moc fajn, duchovní se pravidelně setkávají, máme dokonce dva týdny společných modliteb (týden modliteb za jednotu v lednu a týden modliteb za smíření a požehnání pro region na podzim). Vzájemně se v ekumeně ujišťujeme, že to množství křesťanských společenství ve městě není na závalu, že si nekonkurujeme atd. Ale stejně se mi zdá, že se tím síly křesťanů v tomto městě dost tříští.

Náš sbor si ale ony v úvodu zmíněné otázky v poslední době už moc neklade. A to asi ze tří hlavních důvodů:

1. Práce s romskými dětmi a mladými se relativně daří a má smysl. Děti, které chodí na faru, se v podstatě staly našimi sborovými dětmi. A přes všechny potíže je snad jejich přítomnost pro členy sboru potěšením. Můžeme brblat, že jsou děti příliš hlučné atd. Ale přece je to lepší, než kdyby nás nerušilo vůbec žádné dětské zlobení ani dětský smích.

Práce s dětmi se navíc „profesionalizuje“. Tj. manželé Kohoutovi mají tuto činnost jako zaměstnání. Olga částečně a Petr naplno. Oba jsou zaměstnanci mezinárodní organizace Dětská misie. Petr je navíc na půl úvazku pastoračním pracovníkem ČCE pro práci s Romy.

2. Dalším důvodem je sborový dům, který je nyní bez výmluvy náš. A tak se o něj snažíme starat, krok za krokem. Výše finančních prostředků potřebných na opravu a údržbu bere dech. Ale podobně bere dech snění o možnostech té naší budovy. Co by se v ní a s ní všechno dalo podnikat!

3. No a konečně o smysluplnosti naší existence zas až tak moc nepřemýšlíme, protože se máme rádi a je nám spolu většinou dobře. Rádi diskutujeme na biblických hodinách, rádi přijímáme ve sboru hosty. Sboru přineslo úlevu i to, že má od září 2009 po několika letech administrace svou kazatelku.

Mnoho nás není. Je nás asi 14, kteří chodíme skoro každou neděli. Nejstarší členové přestávají chodit ze zdravotních důvodů. A tu a tam někdo odchází definitivně. Tak jsme se na konci února rozloučili s naší milou a věrnou sestrou Danou Jenčkovou.

*instalace jablonecké kazatelky
sestry Dagmar Oupické*

Dana Jenčková, roz. Rudolfová (20. 5. 1925 - 21. 2. 2010)

Sestra Dana se narodila v Přáslavicích u Turnova. Její maminka Augusta roz. Frydrychová pocházela z první rodiny na Turnovsku, která se přihlásila k Jednotě bratrské. Zvláště s turnovskou mládeží Dana prožila krásné chvíle. Za války ztratila v 16 letech maminku a o rok později i tatínka. Na turnovské šperkařské škole absolvovala obor rytečka kovů a téměř celý život pracovala jako domácí dělnice - stříbrnice.

V roce 1949 se provdala za Karla Jenčka a přestěhovala se s ním do Jablonce nad Nisou - Kokonína. Má tři děti: Helenu, Danu a Karla. Dočkala se rozšíření rodiny o 6 vnoučat a 3 pravnoučata. Jistě si přála, aby ke společenství církve přilnulo více členů její rodiny, plně se to ale zdařilo jen u vnuka Tomáše, který je kurátorem našeho sboru.

Danu jsme měli všichni rádi. Vážili jsme si jí. Byla dlouhé roky věrnou členkou a opěrným sloupem sboru. A svou lásku a věrnost Pánu Ježíši Kristu a jeho církvi prokázovala i v poslední době, kdy nám slábla před očima. Jak jen jí to zdraví trochu dovolilo, v

neděli jsme ji s radostí vítali na shromáždění. Nyní se už sestra Dana těší z Boží blízkosti v nebeském království. Vždyť není pochyb, že patřila a patří Pánu Ježíši Kristu. Dej Bůh, ať se s ní v jeho království sejdeme!

Co se u nás děje...

V posledních měsících jsme zažili několik nevšedních shromáždění. 25. října instalaci nové kazatelky. Zavítali k nám zástupci našich partnerských sborů z nizozemského Zeistu a německé Kleinwelky. Od Kleinwelských jsme dostali 12 hrníčků vyrobených u příležitosti oslav 250 let vzniku jejich kostela (sálu). Používáme je často a rádi. Potěšila nás hojná účast hostů z našeho seniorátu i z jablonecké ekumeny.

V neděli 20.12. 2009 jsme se stali při vánoční slavnosti vděčnými diváky muzikálu, který manželé Kohoutovi nacvičili s romskými dětmi „z fary“ i ze sociálně vyloučené lokality Zelené údolí. Role andlíků našim dětem vyloženě sedí. Poslechněte si co o tom napsali sami Kohoutovi do posledního čísla Zpravodaje Dětské Misie:

Andílci pozóoooo! Vyrovnat - a „Raz, dva, tři vyskoč a cvič.....!“

Touto a dalšími písněmi jsme začínali každý dětský klub před Vánoci. Nacvičovali jsme totiž s dětmi Vánoční muzikál - o andělském chóru, který musí letět na Zem, aby zvěstoval narození Krista.

Příprava takového muzikálu vyžadovala spoustu práce, ale nadšení a radost dětí nás povzbuzovaly v náročných přípravách na Vánoce. A tak jsme se učili a učili - texty, písně a nástupy jednotlivých herců, aby vše dobře dopadlo. Olga vytvářela kostýmy, rekvizity a psala velkoplošné texty písní . Petr dbal na kvalitu zpěvu a výslovnost v jednotlivých

dialozích. Scházeli jsme se s dětmi 3x týdně, abychom to dobře nacvičili.

Radost z příprav na Vánoční muzikál krásně vyjádřil osmiletý Jirka slovy, když jednou přišel na zkoušku: „Teto, víš na co se těším nejvíc? Na co? Že můžu říkat strejdovi (P. Kohoutovi) pane Slepíčko a pane Vrabeček a přitom se jmenuje dirigent Slavíček.“

A výsledek? Díky Pánu Bohu, opravdu to bylo vydařené. Děti před Vánoci vystupovaly s programem v našem sboru Jednoty bratrské a také ve Spolkovém domě Jablonce n/N, kde bylo přítomno kromě spousty nevěřících dětí také i několik rodičů a pracovníků městského úřadu. Nové písně z muzikálu děti vyžadovaly zpívat na klubech ještě celý leden! Když osmiletý Ládík zanotoval „Velebte Pána ve svatyni...“ přidávali jsme se všichni a tuhle chytlavou melodii jsme si pobzukovali ještě cestou domů.

V lednu jsme nejprve přivítali několik mladých z Ochranova pod vedením Inga Gutscheho. Strávili víkend ve sborovém domě. Připravovali společně mládežnické bohoslužby do Ochranova. Již tradičně na začátku nového roku promýšleli heslo roku. Letos zní: Vaše srdce ať se nechvěje úzkostí. Věříte v Boha, věřte i ve mně. (Jan 14,1) Malé ochutnávky, jak asi jimi připravené shromáždění bude vypadat, se nám dostalo v neděli 17.1. 2010 při společných česko-německých bohoslužbách. Mladí byli ubytováni v 1. patře v budoucím bytě pro hosty. Narychlo se kvůli této návštěvě dodělávala koupelna v tomto bytě a kuchyň v přízemí. Byt i jeho dočasní obyvatelé tuto zatěžkávací zkoušku bez problémů zvládli. V bytě pro hosty zbývá, co se velkých úprav týče, dodělat kuchyň. Finanční podporu máme příslibenou od našeho partnerského sboru Zeist.

O týden později 24.1. 2010 jsme vyprošovali Boží požehnání pro půlroční Jessicu Justovou. Její maminka, sourozenci a babička sice už nenavštěvují naše shromáždění, protože u nás není mládež. Chodí k baptistům. K našemu sboru ale mají stále vřelý vztah.

Milí čtenáři, přijďte a přesvědčte se sami, jak to tu vedeme. A modlete se za nás. Aby se rozšířily naše řady, pokud možno na základě zvěstování evangelia. Aby se služba romskému dorostu dařila. Aby se dařilo zvelebovat sborový dům, k Boží chvále.

D. Oupická

Práce sester ve sborech Ochranovského seniorátu - aktuality

Milé sestry,

zdravíme Vás všechny v roce 2010.

Připomínáme Vám, že naše letošní jarní setkání se uskuteční v Ochranovském sboru v Turnově v sobotu 17. dubna 2010, začátek v 9.30 hodin. Program obohatí vzácný host ze zahraničí - sestra Luise Plock z Německa.

Její vyprávění o několikaleté práci ve sborech Jednoty bratrské v Tanzánii bude doplněno ukázkami z knihy, jejíž je autorkou. Jsou to autentická vyprávění tanzanijských sester z jejich života. V programu bude zařazeno promítání obrázků z této knihy.

Pokračujeme přednáškou z cyklu „Významné ženy v dějinách Jednoty bratrské“ a pro oživení zařadíme četbu povídky sestry biskupky Kay Ward.

Chceme zmínit i význam Světového dne modliteb a jeho organizaci v České republice. Nebudou chybět ani pozdravy a příspěvky z našich sborů a tradiční sbírka, kterou vždy věnujeme částečně na podporu práce s mládeží v našich sborech a na humanitární účely pro tanzanijské děti prostřednictvím Herrnhuter Missionshilfe.

Těšíme se, že se opět díky pohostinnosti turnovského sboru v hojném počtu sejdeme. Přejeme Vám pro Vaši práci ve sborech Boží vedení a hluboké duchovní prožitky.

Libuše Bernardová a Marie Ulrichová

*Své podněty, dotazy a připomínky můžete zasílat na e-mailovou adresu
e.bernardova@centrum.cz
nebo telefon 272 928 378; 602 390 157*

Šedesáté narozeniny bratra Polmy (25. 2. 2010)

Bratru Jiřímu Polmovi je 60 let. Neuvěřitelné! Jakoby se to stalo včera, kdy se nás dvanáct čerstvých mládežníků sešlo na chaloupce v Kořenově v létě 1968. Týdenní pobyt nedaleko kostelíčka pod vedením br. Katrňáka.

Byla to zvláštní doba, zlatá léta šedesátá. Ve vzduchu byla naděje, radost a my, ta hrstečka ze sedmi sborů, jsme se těšili, že po dlouhé době zase budou kořenovské tábory. A pak - my měli mezi sebou bohoslovce, Jiřího Polmu, vzácnou květinu, studenta teologie. Mnozí z nás se s ním setkali poprvé.

Celospolečenské i církevní tání ustalo srpnem. Přijímací zkoušky na teologickou fakultu se naštěstí konaly v červnu. Ročník tak ještě mohl být nevidaně silný. Student Jiří Polma byl chloubou naší Jednoty. A stále je. Dnes bratr senior Jiří Polma, laskavý kazatel, náš kolega a kamarád. Svou opravdovostí a úsměvem láme ledy. A že těch ledů bylo.

Před deseti lety bylo třeba přímo ledoborců, síly osobnosti, vysokého nasazení a umu diplomacie. Bratr Jiří si i v tomto směru zaslouží velké poděkování.

V den životního jubilea vzpomínají na svého oblíbeného kazatele Roveňáci. Za jeho věrnou a obětavou službu děkují sestry a bratři z Turnova, kde probíhaly i mimosborové aktivity - úspěšná ekumena, výstavy, přednášky o Bibli a J. A. Komenském, pořady pro školy, spolupráce s městskou knihovnou. Do této doby spadá i práce redaktorská na církevním časopisu Jednota bratrská.

A nyní Železný Brod - spousta práce s naším největším sborovým domem. Starosti a odpovědnost za náš seniorát, v nedávné době i administrace našeho sboru v Jablonci nad Nisou, aktivita ve sdružení Exulant, celoživotní zájem o dílo J. A. Komenského, práce ve Společnosti pro uchování dějinného odkazu Jednoty bratrské. A je toho mnohem více, čím br. Jiří slouží církvi.

Děkujeme Pánu Bohu, že smíme být v jeho blízkosti a vyprošujeme bratru seniorovi od Pána pevné zdraví, hodně síly, pomoci a požehnání.

Hana Jalušková

Půlnoční v kostelíku na Polubném

Chci podat krátkou zprávu o průběhu první půlnoční v našem kostelíku. Byla nad očekávání krásná, přišlo asi sto lidí a podle ohlasu po půlnoční budeme muset rozšířit prostory.

Příznám se, že jsem měl obavy, zda bude dobrá účast, protože v kostele v Polubném začínala půlnoční také od 22 hod. A navíc tam má dlouholetou tradici.

Roznosil jsem pár letáků po okolí a poslal něco málo e-mailů po penzionech. A kupodivu to stačilo. Je to asi z důvodu, že místní lidé kostelík opravdu milují a aspoň jednou za rok přijdou, zvláště o vánocích.

Skvěle kázal bratr Mlýnek z církve husitské, který nám jednou měsíčně slouží v Tanvaldě. Přijel se podívat br. Matějovský,

senior ČCE z Jablonce, i br. Polcer, který nám také pravidelně v Tanvaldě slouží. Všichni byli velice dojati atmosférou, která v kostelíku byla. Hudební doprovod zajistila sestra Stáňa Borská (varhany) a její manžel zpíval vlastní tvorbu.

I výzdoba se povedla, návrh bratra Borského, abychom osvětili každé okno svíčkou, se ukázal jako dobrý nápad. Zdaleka bylo světlo vidět a působilo to velice romanticky.

Byla to opravdu požehnaná půlnoční a Všichni se již těšíme na tu letošní, 2010.

Petr Boskovic

Pražská mládež

Každý druhý čtvrtek se v prostorách sboru, v Čajkovského 8, setkává pražská mládež. Tato setkání s Biblickým programem a veselými zpěvy mají dost kolísavý počet mládežníků, protože do nich zveme i naše mimo církevní přátele. Myslím tím přátele z jiných církví. S těmito přáteli jsme v prosinci trhli rekord. Bylo nás deset a museli jsme faráře sebrat židle z kanceláře, abychom měli kde sedět. Jelikož je pravidelnou návštěvnicí našich setkání jedna katolička, můžeme směle tvrdit, že jsme i ekumenickým společenstvím.

Naše setkání jsou otevřená všem mládežníkům ochranovského seniorátu studujícím v Praze. Kdo k nám nepřijde, ten o hodně přijde. Veselé zpěvy nezapěje, ekumenu nezažije, nad Biblií mozek nezavaří, do smrti veselý nebude. Toto sdělení berte jako upřímné pozvání.

Naším letošním programem je první kniha Samuelova, většinou proto řešíme problematickou postavu krále Saula. Poněkud výjimečné bylo minulé setkání, kdy měla naše faráčka Eva Šormová dovolenou, neboť jsme v oddílu o Davidovi a posvátných

chlebech řešili lišky. Řešili jsme lišky, ačkoli se tam žádné nevyskytují. Příští setkání již budou opět s jemným dohledem učeného teologa, tedy snad více o Saulovi a méně o liškách.

Data našich setkání jsou na stránkách seniorátu, nejste-li si jisti tím, že nás najdete, napište Filipovi, nebo předsedovi Lucce, která je touto dobou v Německu a potřebuje se tudíž pocvičit v češtině.

A. Halamová

z církvi doma i ve světě

Světový den modliteb žen - pátek 5. března 2010

Program letošního dne modliteb připravily ženy ze středoafriického Kamerunu

Motto: Všechno, co má dech, ať chválí Hospodina. (Žalm 150)

Kamerun je někdy nazýván „Afrika v malém“, protože na jeho území je mimořádná rozmanitost přírody i obyvatel. Leží ve střední Africe, od Čadského jezera na severu ke Guinejskému zálivu a je zhruba šestkrát větší než naše republika. Většina ze 17 milionů obyvatel žije v severozápadní části země. Jako u mnoha afrických zemí je přes polovinu obyvatel mladších než 20 let a jenom 3-4 procenta se dožívají přes 65 let.

Obyvatelstvo tvoří několik velkých etnických skupin, z nichž se většina dělí na řadu menších kmenů. Domorodých jazyků je v Kamerunu okolo 250 a s tím samozřejmě souvisí i prosazování kmenových zájmů a obtíže nalézt společná řešení. Úředními jazyky, následkem koloniální doby, jsou francouzština a angličtina, přičemž většina obyvatel mluví francouzsky. Hovorovou řečí se zvláště v mladé generaci stává stále víc „cam-franglais“ - což je směsice obou evropských řečí se spoustou místních afrických výrazů.

Dnešní hranice Kamerunu vznikly až v 19. století, kdy se toto území stalo německou kolonií. Do té doby tu bylo množství malých kmenových království. Po 1. světové válce připadlo území správě anglické a francouzské a po 2. světové válce pod správu OSN. Samostatnost získal v letech 1960-61 a stal se republikou. Oproti jiným africkým zemím je politicky stabilní, po celou dobu vládne stejné politické uskupení, což zároveň znamená obrovskou korupci a demokracii v omezené míře.

Školní docházka je v zemi povinná, ale ne všude snadná. Základní školu absolvuje asi 80 procent dětí. Do vyšších škol jich jde podstatně méně, dívek jen asi 20 procent.

Zdravotní péče je na horší úrovni, lékařů je akutní nedostatek, zvláště na venkově. S tím souvisí vysoká úmrtnost novorozenců (10%) a matek (při každém stém porodu). Průměrná délka života je kolem 50 let. Existuje sice zdravotní pojištění, ale to jednak nefunguje všude, jednak si ho mnoho lidí nemůže dovolit. Podle mezinárodních zdravotnických organizací je v Kamerunu přes půl milionu HIV pozitivních.

Sociálně je obyvatelstvo příkře rozvrstveno, je tu menšina velmi bohatých a většina velmi chudých, střední vrstva je slabá. Rostoucí urbanizace přináší nekontrolovaný růst chudinských čtvrtí, přitom však zůstává pro každého důležitá rodná vesnice a zvláště kult předků.

Tím se dostáváme k náboženstvím v Kamerunu. Na místní situaci se zpravidla oceňuje, že množství různých náboženství žije v zásadě pokojně spolu. Podle odhadů, protože přesné statistiky neexistují, tvoří přes polovinu obyvatelstva křesťané (asi 35 procent katolíci, 17 protestanté), asi 22 procent muslimové (většinou na severu země) a 26 procent obyvatel zůstává u tradičních kmenových náboženství.

situace žen

Ženy jsou v Kamerunu jako jinde v Africe hlavními živitelkami rodin. Jsou hlavní pracovní silou v zemědělství i v dalších hospodářských činnostech (řemesla, obchod), jejich odměny však nestojí za mnoho a jejich práce je pokládána za samozřejmou povinnost. Jak tradiční rodové právo, tak i moderní státní právní systém ženy znevýhodňuje. Této skutečnosti jsou si však ženy vědomy, existuje již řada ženských organizací, které spolupracují a usilují o zrovnoprávnění žen.

světový den modliteb

Světový den modliteb se v Kamerunu slaví už půl století. Do země jej přinesla Basilejská misie a ekumenicky i geograficky se rychle rozšířil. Je to jedna z příležitostí, kdy se křesťané, rozdělení do řady církevních příslušností, jak je přinesly misie za koloniální doby, spojují a slaví společnou bohoslužbu. Materiály pro letošní den modliteb vytvářela skupina asi 50 kamerunských žen z jedenácti různých církví, od římskokatolické přes baptisty, metodisty a presbyteriány po svobodné církve.

Liturgie letošního dne modliteb se soustředí na chválení Boha, jak ukazuje biblické motto. Ukazuje nám, za co všechno můžeme Boha chválit - a za co jej chválí křesťané v Kamerunu: za krásu, rozmanitost a plodnost země, na níž žijeme, za všechny její dary, i za všechny vztahy přátelství a pokoje, které můžeme potkávat a vytvářet. Život sám je největším darem, za který můžeme děkovat.

Je tu však i množství důvodů k prosbám. Konflikty, násilí, korupce, hrabivost a bezohlednost, na druhé straně chudoba, nezaměstnanost, každodenní zápas o nutné prostředky k životu, bezpráví. V tom všem však máme naději, že Bůh je s námi a neopustí nás.

Tímto tónem končí letošní liturgie pro světový den modliteb:

„Bože, chválíme tě za samotný život. Chválíme tě za tvou neochvějnou lásku, která dosahuje až k nám a nikdy nepřestane. Tvá milosrdenství nemají konce, jsou nová každého dne. Zpíváme chvalozpěvy za přítomnost a blízkost, kterou cítíme v míru, jenž vládne v našem národě. Chválíme tě za úrodnost naší země, za hojnost potravin a za déšť a slunce v jejich ročních dobách. Prosíme, provázej nás tam, kde neseme odpovědnost, vidíme možnosti a jsme bohatě zahrnováni tvým požehnáním. Dej, abychom byli vždy vděční a pomoz nám nést naše bolesti a ztráty v tvém duchu. Naše srdce jsou přeplněna vděčností za vyslyšené prosby v minulosti, za ty, které vyslycháš dnes, a za ty v budoucnosti, že je vyslyšíš podle tvé moudrosti.“

podle materiálů <www.weltgebetstag.de> jhjr a M. Ulrichová

téma k zamyšlení

Ani ryba a ani rak

(Nicht Fisch und nicht Fleisch)

Je Jednota bratrská v Německu svobodnou církví?

Dvě data jsou pro Jednotu bratrskou v Německu (Brudergemeine) důležitá, protože se týkají pojmu „svobodná církev“: 13. března 1735 byl David Nitschmann ordinován na biskupa. Od Daniela Arnošta Jablonského, vnuka J. A. Komenského, obdržel biskupský úřad přenesením ze staré Jednoty bratrské. A 14. července 1922 obdržela Jednota bratrská v Německu od Svobodného státu Saska uznání jako korporace (spolek) veřejného práva. Současně ji vyloučil ze Svazu saské zemské církve.

Od založení Evangelické církve v Německu (EKD - 1949) je k ní Jednota bratrská přičleněna. Ke sjednocení svobodných evangelických církví (VEF) patří se „statutem hosta“. Forma a konfesijní závazek Jednoty bratrské jsou specifické podle zemí: Ve Velké Británii je Jednota bratrská (Moravian Church) jednou z malých svobodných církví vedle velké Státní církve (anglikánské). V Severní a Střední Americe, v Tanzanii, v Jižní Africe a v několika dalších zemích je denominací mezi mnoha jinými. V Estonsku, Lotyšsku a ve Švýcarsku působí uvnitř evangelických církví a vědomě ne jako vlastní církve.

Co je vlastně Jednota bratrská v Německu? Je tím, co praví Stanovy Ochranova z probuzeneckého roku 1727, „jen pro bratry a kvůli bratrům zřízeným ústavem“, tedy spojení bratrů a sester, sice s vlastními řády života, ale bez příliš blízkého vstupování do církevních územních (luterských) struktur?

Je jedním z mnoha pracovních společenství uvnitř zemských církví s několika zvláštními úkoly, jako jsou diakonická zařízení, školy, menší hospodářské závody, podporování misie, knižní vydávání Hesel, ale jinak se jen málo odlišuje ve sborovém životě, teologickém poselství a církevním řádu od běžných protestantů?

Anebo je svobodnou církví nejen ve smyslu, že je organizačně samostatná s vlastním církevním řádem, synodem, církevní správou a liturgickými tradicemi, nýbrž také se zvláštnostmi jako dobrovolnost členství, nezávislost (pokud možno také finanční) na státu a velké církvi, očekávání, že se pokud možno všichni členové aktivně účastní na životě sboru?

Odpověď: Je oboje, i když oboje ve zvláštním smyslu. Má (a sice více než dva a půl století) tuto dvojí tvář. A to je její šance a zároveň její problém.

Šance

Totíž otevřenost navenek, propustnost pro příbuzné duchovní a církevně-historické vlivy nejrozmanitější povahy, pro spolupracovníky, kteří přicházejí zvenčí, nebo naopak, ti v Jednotě narození vycházejí ven a tam pracují, vždy bránily přílišné stabilizaci nebo ustrnutí Jednoty bratrské. Instituční církevní uspořádání však lze nepochybně vidět také jako šanci. Poskytuje pracovním odvětvím nutnou vnější podporu, zmenšuje závislost na velkocírkevním a státním poručnictví, v některých otázkách přináší jednoznačnost.

Problém

Že je dvojí tvář „pracovní společenství v církvích a pro církve“ a „samostatná svobodná církev“ také problém? Kdo by to chtěl popřít? Nemyslím jen celkovou koncepci Jednoty (image) ve vztahu k blízko stojícím sesterským církvím.

V evangelikálních společenstvích jsme často klasifikováni jako zcírkevnělí, teologicky pluralističtí a skrz naskrz neúspěšní, v zemských církvích jako nedůležitý pietistický přívěšek s nicméně působivou minulostí. Z obou stran se setkáváme s otázkou (i když zřídka vyslovenou): Co chcete vlastně být? Tak, jací jste, nejste ani ryba a ani rak.

Ale to je také problém pro nás samé. Tak se ptáme mezi sebou. Proč se nevzdát vlastní církevní existence ve prospěch společných diakonických a misionářských výzev v naší zemi? Neosvobodily by se síly, které se nyní vážou na sebezáchovu? Když se pokoušíme o tom prakticky přemýšlet, stane se to okamžitě zcela obtížným. Při tak rozdílných typech německých zemských církví (nemluvě o odlišných nizozemsko-reformovaných a švýcarských kantonálních církvích), můžeme si roli Jednoty bratrské v těchto strukturách představit téměř jen jako její ochuzení nebo ožebračení, nebo jednoduše jako zmizení, sotva jako zůstávající impuls.

„Ano, a pročpak ne naopak?“ ptají se ti druzí. V Evropě je bez toho fikce mluvit o lidových nebo zemských církvích, když se stále více lidí z mnoha důvodů odvrací od

velkých institucí. Nebylo by potom na čase, aby se rozhodli zvolit si svobodně církevní cestu? K tomu musíme zcela střízlivě připustit: Teď je tato cesta, k níž sami říkáme ano, zrovna tak těžce schůdná jako ta opačná.

V 50. a 60. letech minulého století byla uvnitř Jednoty bratrské živá diskuze o její další cestě. Jedni požadovali, aby Jednota bratrská uplatňovala „pomocnictví“ v Zinzendorfově smyslu (církvíčka v církvi) ne z pohodlnosti nebo z oportunistu, nýbrž z odpovědnosti k celku. „V první řadě mají naši pomoc zapotřebí zemské církve, ne ti druzí.“

Nejde přitom o otázku, jestli je tato pomoc velká nebo podstatná, nýbrž o základní věc: Německá Jednota bratrská je zde „také ve své částečně svobodně-církevní podobě ne ze své vlastní vůle, nýbrž z vůle zemských církví.“ Členům byla doporučena plná účast na životě Zemské církve včetně dvojího členství.

Ti druzí viděli ve dvojím členství, jak vzniklo zvláště po druhé světové válce rozptýlením sborů z Východu, jen přechodný stav. „Není na generace možné patřit ke dvěma církvím.“ To znamená, že nemáme primárně pracovat jako pomocné hnutí v zemských církvích, nýbrž vytvářet sbor, to znamená místní sbory, střediska, shromáždění, svůj církevní domov.

Svázanost se světovou Jednotou bratrskou (Unitas fratrum) se stala ve 20. století mnohem silnější, a tím se také v Evropě posílil svobodně-církevní charakter. V míře dříve neznámé existuje spolupráce a vzájemné závazky nebo povinnosti mezi 17 provinciemi, mezi nimiž jsme jednou z číselně nejmenších, ale tou, od které se právem očekává pomoc v různých oblastech. Současně se stala mnohem intenzivnější a těsnější než dříve spolupráce se zemskými církvemi a v mezicírkevních grémiích a pracovních odvětvích, v diakonii a v misii. Pro značnou část našich členů by bylo nepředstavitelné, aby byli postaveni před rozhodnutí vystoupit buď z Jednoty bratrské nebo ze Zemské církve. Někteří z nich mají druhé členství v jiné svobodné církvi.

Já bych viděl v jednostranné snaze po jednom z obou směrů ekumenický krok zpátky. Podle mého přesvědčení si má Jednota bratrská podržet postavení „mezi“, dokud ji Pán nechá pokračovat.

Vzdor problémům, které toto pozoruhodné postavení Jednoty bratrské s sebou přináší, přiznávám se, že bych je nadále chtěl ponechat v této podobě. Především proto, že jsem přesvědčen, že náš Pán měl určitě nějaký záměr, když tuto situaci vytvořil, a protože já od něho znamení pro rozhodný krok stále ještě nevidím. Pozitíří to může být jinak. Jak bude vypadat církevní krajina v roce 2020?

Jedno bude - když čas světa ještě neskončil - právě tak důležité jako dnes: že Kristus bude kázán jako Zachránce a Pán. Jde o to, aby se to mohlo dít v Jednotě Ducha božího, skrze církev, skrze křesťany, skrze naše společenství, ať se budou chtít jednotlivě jmenovat jakkoli.

*Theodor Gill, biskup Jednoty bratrské
Ochranov (napsáno 1993, překlad M.U.)*

Rok 2010 - rok boje proti chudobě a sociálnímu vyloučení

Možná jste si všimli, že v lednu tohoto roku Evropská unie vyhlásila rok boje proti chudobě a sociálnímu vyloučení. Ve Španělsku jej zahajoval předseda Evropské komise a komisař Vladimír Špidla. Důvodem je skutečnost, že v bohaté Evropské unii žije 79 milionů lidí (asi 16 procent) na hranici chudoby nebo pod ní. Představitelům Evropské unie jde o to, abychom si uvědomili, že chudoba není něco zanedbatelného, co se týká jen pár zkrachovalých existencí, snad bezdomovců a lidí závislých na drogách.

Chudoba je realitou pro každého sedmého obyvatele EU, i když je to samozřejmě chudoba relativní. V Evropě se neumírá hladem na chodnicích (ale tu a tam se někde umrzne), ale život mezi úřady a žádostmi o podporu není zrovna to, o co by člověk stál.

Politicky půjde o to, uvědomit si, že jde o závažný a naléhavý problém u nás doma, jako první krok ke zlepšení situace. Politika může lépe rozdělovat prostředky, stanovovat podpory a vytvářet instituce. Co však mohou velmi dobře dělat církve, protože k tomu jsou určeny, je překonávat sociální vyloučení, vytvářet společenství, ve kterém jsou lidé rovnocennými partnery a Božími dětmi bez ohledu na sociální postavení a příjmy.

Ještě k neděli

Konference pro církve a společnost evropských církví se vyjádřila k diskusi o nedělním klidu na svém zasedání. K často uváděným sociálním ohledům na pracovní dobu, zdraví a bezpečnost zaměstnanců připojila důraz na rodinu a rodinné vztahy. Rodina by měla mít pravidelný čas pro sebe, který by mohla trávit celá společně. Proto pracovní volno v neděli patří a patří k základním pilířům evropského sociálního modelu, je součástí naší kultury - a mělo by jí zůstat.

Evropský parlament a pravicový radikalismus

Volby do Evropského parlamentu, které proběhly na podzim a v zimě, ukázaly posílení euroskeptických a pravicově radikálních stran. Společenství evangelických církví k tomu vydalo prohlášení, v němž zdůrazňuje, že by bylo nešťastné, kdyby se Evropský parlament měl stát jevištěm pro tyto síly. Přestože se některé z těchto stran a hnutí prohlašují za obránce křesťanských tradic a hodnot, nebo obránce křesťanského Západu, náplň jejich politiky je s křesťanstvím v příkrém rozporu. Křesťanský závazek milovat a ctít naše bližní, být s nimi solidární a nést odpovědnost za vytváření pokoje mezi lidmi, nejde sloučit s rasistickými sklony a nenávisť k cizincům. Právě v krizové době, jako je tato, má být křesťanský hlas slyšet a vidět, aby pomáhal posilovat všechny snahy o pokojnou, sjednocenou a přátelsky otevřenou Evropu.

Nový pražský arcibiskup

Určitě nikomu z vás neuniklo, že byl jmenován nový nejvyšší představitel římskokatolické církve v ČR, po kardinálu Vlkovi, který odchází na odpočinek.

Stal se jím biskup Dominik Duka, dominikán. Úřadu se ujme 10. dubna. Přejeme našim katolickým sestřám a bratřím, aby v něm měli moudrého pastýře - a sobě, aby se za jeho primariátu ekumenická situace dále otevírala mezicírkevní spoluprací.

Seminář společnosti VERITAS

Snaha o všestrannou přestavbu společnosti v Čechách ve 2. polovině XVI. století - tak zní název přednášky, kterou proslóví doc. PhDr. Eva Melmuková na 31. semináři historické společnosti VERITAS.

Přednáška se bude týkat důsledků tridentského koncilu u nás jako příkladu cílevědomé cesty menšiny za získáním moci. Seminář se bude konat v Pardubicích v sobotu dne 27. března 2010 v 10 hodin, a to v sálku na faře ČCE v Sladkovského ulici č. 638.

Všichni zájemci jsou srdečně zváni.

Výstava „Umění české reformace (1380 - 1620)“

(koná se 16. 12. 2009 - 14. 4. 2010, Císařská konírna na Pražském hradě)

V Císařské konírně na Pražském hradě probíhá v těchto dnech mimořádná výstava, která je věnována umění, jež vzniklo v době české reformace. Pokouší se zmapovat vztah všech hlavních proudů českého reformního hnutí k otázce obrazů v náboženské praxi a užívání výtvarných děl jako prostředků jejich sebe prezentace. Na výběru téměř jednoho sta děl je dokumentována kvalita i šíře tvorby. Shlédnout zde můžeme například nákladné iluminované rukopisy, celou řadu obrazů, včetně mistrovských kusů Lucase Cranacha, deskové oltáře, kachle s motivy reflektujícími reformační ideje, epitafy, včetně patrně nejznámějšího pro Jana Jetřicha ze Žerotína z opočenských sbírek, na němž se didaktickým způsobem odrážejí hlavní teologická východiska luterské reformace, liturgické předměty, staré tisky a celou řadu dalších exponátů, z nichž stojí za zvláštní pozornost faksimile Jenského kodexu a doposud nikdy nevystavená Klaudyánova mapa Čech. Zvláštní kapitolu tvoří památky s vyobrazením M. Jana Husa. Jednota bratrská je zastoupena několika tisky, nechybí zde jeden díl komentovaného překladu Bible kralické či Šamotulský kancionál z roku 1561, výběrem literek z kralické tiskárny, nebo ukázkami z nejnovějšího velkého nálezu bratrských písemných památek, archivu Matouše Konečného, nalezeného v roce 2006 „Na Karmeli“ v Mladé Boleslavi.

Přípravy výstavy, jejímiž autory jsou Kateřina Horníčková a Michal Šroněk, se účastnila celá řada spolupracovníků z různých oborů. Katalog, v němž budou vedle popisu exponátů formou esejů přiblíženy jednotlivé oblasti reformačního umění, vyjde v průběhu jara. Výstava je otevřena denně od 10 do 18 hodin, plně vstupné přijde na 140,- Kč. Vzhledem k tomu, že vystavení tohoto cenného souboru uměleckých památek české reformace se již zřejmě nikdy nebude opakovat a velká část exponátů není ani běžně přístupná, lze částku považovat spíše za symbolickou.

Jiří Just

ráj srdce

JARNÍ POZDRAV

Nebe bylo modré, jarní slunce co chvíli překrývaly bílé mraky, plující oblohou a v zeleném trávníku na rozkvetlé ztepilé pampelišce seděl nádherný hnědý motýl. Vlastně neseseděl, otáčel se jakoby tančil a sál z chmýří žlutého kalíšku sladkou šťávu. Bylo mi osm let a já jsem se okouzleně díval. Byla to babočka paví oko a chvílemi se mi zdálo, že mne těmi očky na křídlech pozoruje. Ale nezapozorovala mne. Poklekl jsem a opatrně se k motýlu blížil, ne že bych ho chtěl přikrýt dlaní a chytit ho. - Věděl jsem, že jsou sbírky motýlů, přišpendlených a zarámovaných pod sklem, ale to bych nechtěl. Můj mohl být a vsuktku byl jen ten živoucí svobodný motýl, jenž mne obdaroval svým zjevem a bezděčným, nezapomenutelným společenstvím.

Před mnoha a mnoha lety řekl Ježíš svým učedníkům: „Všimněte si lilií, jak rostou: nepracují ani nepředou - a pravím vám, že ani Šalamoun v celé své nádheře nebyl tak oděn jako jedna z nich.“ A snad i on mi vnukl, abych si takto všiml motýla a pampelišky. Napsal jsem o tom po letech dokonce básně.

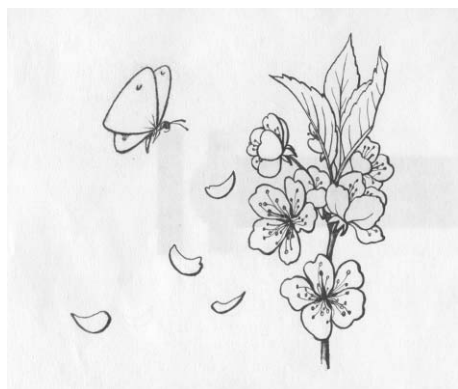
Babočka paví oko

Na pampelišku u pěšiny,
kam dopadaly z oblak stíny,
se posadila babočka.

Vtom slétlo slunko do končiny.
hned stihlo barvy baboččiny
a zasvitlo jí na očka.

Já se jen dívám bez ustání.
Tak rád bych aspoň sáhl na ni
a pohladil ji zlehouchka!

Však ona svoji krásu chrání.
Ví, že se snadno setře dlaní
a proto na mne nepočká.

Pampeliška

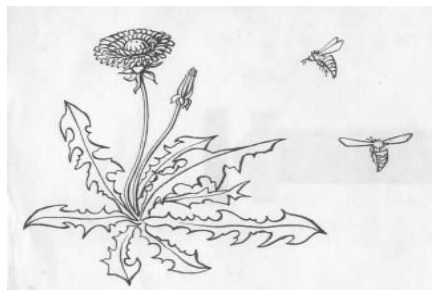
Jarní slunce září z výšky,

pod ním zlátnou pampelišky.

Zrodila je země,
vzduch je zkypril jemně.

Včely s ukrytými váčky
sletují se na koláčky.

Naberou z té žluti

Představuji vám pampelišku, jak ji pro mne kdysi nakreslila pani Ludmila Jiřincová.

připravuje Miroslav Matouš